

DVDExit: de DVD de deur uit

7 december 2021

Wie kijkt naar de doelen die MedicalPHIT en VZVZ zichzelf stellen, ziet een duidelijke overeenkomst. MedicalPHIT noemt het “betere zorg door het slim inzetten van ICT”, VZVZ omschrijft het als ‘betere gezondheid en zorg, doordat de juiste informatie veilig en op het juiste moment toegankelijk is voor de juiste mensen’. In één woord samengevat: interoperabiliteit. Een woord waarvan het hart van de mensen van MedicalPHIT - volgens de website - sneller gaat kloppen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van internationale standaarden zoals IHE, HL7, FHIR en SNOMED.

□□Termen die voor Jadoenathmisier gesneden koek zijn en voor hem ook de reden vormden om MedicalPHIT in te schakelen voor een aantal projecten. DVDExit bijvoorbeeld, waarover zo direct meer. “Formeel zijn wij samen met RSO Nederland de opdrachtgever, maar ik zie het vooral ook als een vorm van samenwerking”, zegt hij. “Je moet samen de doelen kunnen bereiken. Wij hebben veel kennis over regiovoering en medische gegevensuitwisseling. Maar we hebben ook expertise nodig die weer andere partijen in huis hebben.” □□

Die noodzaak ziet Mekenkamp ook. “Als zelfstandige organisatie kunnen we niet de stappen zetten die we samen met VZVZ en de RSO’s wel kunnen zetten”, zegt hij. “VZVZ heeft de organisatie om zaken te organiseren. Het Landelijk Schakelpunt is het bekendste voorbeeld, maar hetzelfde geldt voor veel nieuwe trajecten.” □□

Landelijk afsprakenstelsel

□Als het om interoperabiliteit gaat, komen we in Nederland van ver. Iedereen die al langer meedraait in de zorg, zal zich 5 mei 2011 herinneren, toen toenmalig minister Edith Schippers moest ervaren dat de Eerste Kamer haar voorgestelde wettelijke regeling voor het elektronisch patiëntendossier unaniem verwierp.

“Daar kun je op verschillende manieren naar kijken”, zegt Jadoenathmisier. “Het heeft in ieder geval meer ruimte gecreëerd voor partijen om zelf de handschoen op te pakken. Het onderwerp werd minder politiek en meer van het zorgveld. Maar het veld miste wel regie. Daarom is ook op verzoek van het veld het Informatieberaad Zorg tot stand gekomen, om de voorwaarden op te stellen waaronder gegevensuitwisseling mag plaatsvinden.”

In 2018 is het programma Twiin (met VZVZ en RSO Nederland als opdrachtnemers) gestart, om een landelijk afsprakenstelsel te ontwikkelen voor het delen van gegevens tussen zorgaanbieders over meerdere infrastructures heen. Een van de doelen van Twiin is naast de medische samenvatting (BgZ) ook beelden en verslagen landelijk beschikbaar te maken en digitaal uit te wisselen tussen zorgverleners.

“We werken hiervoor samen met de Nederlandse Vereniging voor Radiologie”, zegt Jadoenathmisier, “want die zijn hierin een belangrijke partij die de functionele behoefte vanuit de zorgaanbieders hebben uitgewerkt. Maar dat zijn de andere partijen in het multidisciplinair overleg ook, zoals de oncologen en de internisten. Allemaal zagen ze het als een dagelijks ervaren probleem dat die beelden en verslagen op DVD’s heen en weer gingen tussen ziekenhuizen.”

Het wekte ook verbazing dat dit nodig was, vult Mekenkamp aan. “We hoorden regelmatig de vraag waarom die beelden en verslagen niet gewoon digitaal konden worden verzonden. In deze tijd van vergaande digitalisering van processen en diensten een heel begrijpelijke vraag. Dus hebben we gezegd: laten we een kort traject doen om alle ziekenhuizen te laten aansluiten op een systeem waarbinnen die beelden en verslagen uitgewisseld kunnen worden binnen de eigen werkomgeving van de zorgverlener.”

DVDexit

Het project DVDexit was geboren, in 2020. En de forse ambitie ervan werd waargemaakt, want inmiddels worden maandelijks al zo’n 70.000 beelden en verslagen van patiënten digitaal gedeeld in plaats van via DVD’s.

“Zoiets lukt alleen als alle betrokken partijen er achter staan”, zegt Jadoenathmisier. “De CMIO’s, CIO’s en radiologen van de ziekenhuizen hebben elkaar ook erop aangesproken om hieraan mee te doen. En het was écht heel belangrijk om iedereen te betrekken, want de switch van DVD naar digitaal is niet één op één. Op een DVD kun je allerlei informatie toevoegen, bijvoorbeeld op een sticker of een tekstbestand, om zeker te weten dat je niet meer hoeft te worden nagebeld om aanvullende informatie te geven. We moesten dus heldere afspraken maken over wat precies aan gegevens beschikbaar wordt gesteld.”

Aandachtspunt daarbij was ook de vermelding van het burgerservicenummer van de patiënt op de juiste plek bij de informatie. Mekenkamp: “Op een DVD kun je een sticker plakken met het BSN, digitaal moet je dit echt heel precies regelen. We wilden met DVDexit direct tot volledige informatie-integratie komen, zodat de beelden en verslagen ook meteen op de juiste wijze in de PACS en EPD’s komen. In dit project hebben we dan ook heel goed kunnen samenwerken met alle leveranciers van deze systemen. Ook dat was een voorwaarde voor het succes van dit project.”

We zijn nu de puntjes op de i aan het zetten

Vervolgstappen

□ Het hele proces is vanuit Twiin goed gefaciliteerd, stelt Mekenkamp. “We hebben echt agile gewerkt. We zijn gedurende het project dagelijks bij elkaar gekomen om direct ieder issue op te pakken en het dus voor de ziekenhuizen zo gemakkelijk mogelijk te maken. Zelfs het installeren van de software hebben we op afstand gedaan. Ze hebben daar minimaal tijd of mensen voor hoeven vrijmaken.”

□□ Inmiddels is ook een start gemaakt met het vervangen van de DVD's voor de patiënt. Op dit moment is er nog geen koppeling met MedMij, maar de patiënt kan al wel beelden en verslagen downloaden via het Twiin-portaal en uploaden in zijn eigen PGO als dat dit ondersteunt. Logische vervolgstappen zijn het aansluiten van diagnostische laboratoria en zelfstandige behandelcentra. “We staan klaar om ze te ontvangen”, zegt Jadoenathmisier. “Verder zullen we gaandeweg verbeteringen doorvoeren om het proces verder te optimaliseren.”

□□ Dan zijn er nog de ziekenhuizen aan de landsgrenzen, die grensoverschrijdende zorg bieden. “In Duitsland bestaat een DVDexit-achtige structuur”, zegt Mekenkamp. “Dat helpt om te bewerkstelligen dat de ziekenhuizen op elkaar kunnen worden aangesloten voor de digitale uitwisseling van beelden en verslagen. Ook met de Belgische ziekenhuizen wordt al samenwerking gezocht.”. Met het ziekenhuis in Aachen is in samenwerking met onder andere Nictiz de eerste verbinding al gerealiseerd². □□

Beeldbeschikbaarheid

□ DVDexit is geen eindstation, maar de eerste stap naar Beeldbeschikbaarheid, zoals het project van Twiin heet. “Wat je uiteindelijk wilt, is dat inzichtelijk is waar welke gegevens beschikbaar zijn - de tijdlijn - dat alle data aan de bron blijft en van daaruit voor collega-zorgprofessionals in andere ziekenhuizen volledig beschikbaar is”, legt Jadoenathmisier uit. “We hebben hier met Twiin al de basis voor gelegd en vanuit het ministerie van VWS is onder de Wegiz ook al een normeringstraject gestart. We hebben nu overleg binnen de coalitie Beeld om te zorgen dat we langs dezelfde lijnen stappen zetten. Ook participeren we in de NEN-normcommissie beeldbeschikbaarheid. Veel grondwerk is dus al verricht.”

□□ Mekenkamp vult aan: “We zijn nu de puntjes op de i aan het zetten. Daarbij volgen we ook wat zich op Europees niveau afspeelt in projecten voor beeldbeschikbaarheid. We leren daarvan bijvoorbeeld dat de verslagen het moeilijkst zijn onder te brengen in de digitaliseringsslag, terwijl we juist dachten dat de beelden dit waren. Er is geen consensus over de digitale vertaling van het verslag, daarvoor hebben wij dus ook een oplossing moeten bedenken. Op Europees niveau wordt dan ook goed gekeken naar het voorwerk dat wij al hebben gedaan. We blijken al oplossingsrichtingen te hebben bedacht die heel goed aansluiten op wat op Europees niveau wordt ontwikkeld. De Europese standaarden zijn natuurlijk leidend voor ons.”

Referenties

1. <https://bit.ly/3l8BCfT>
2. <https://bit.ly/3nOHjBp>